

Advies Archeologische Monumentenzorg 2018 – nr. 168

Selectieadvies

Bevoegd gezag: Gemeente Valkenswaard
Mevr. C. Evers
Postbus 10100
5550 GA Valkenswaard

Datum: 13-11-2018

Project: *Actualisatie bureauonderzoek plangebied Lage Heide te Valkenswaard (Aeres Milieu Archeologisch rapport 17396), auteur L van Diepen, 20 juli 2018.*

Van: Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant (ODZOB)
Wal 28, Postbus 8035, 5601KA Eindhoven
Mevr. drs. drs. Ria Berkvens
R.Berkvens@odzob.nl
Tel. 088-3690638

Inleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van de bureaustudie zijn de bestemmingsplanwijzigingen in het kader van de ontwikkeling van Lage Heide Wonen te Valkenswaard. Hiervoor zijn in de periode 2002 t/m 2009 al verschillende archeologische vooronderzoeken (bureau- en booronderzoeken) uitgevoerd door RAAP.¹ Hierna is een deel van het gebied onderzocht d.m.v. proefsleuven door VUHbs (2011-2017). Door de resultaten tot op heden in kaart te brengen kan het reeds bestaande gespecificeerde archeologische verwachtingenbeeld voor het plangebied worden aangescherpt en kan een advies worden gegeven over de nog te ontwikkelen deelgebieden. Het plangebied omvat meerdere percelen gelegen tussen de Irislaan, Monseigneur Smetsstraat/N397, het Broek en de Narcislaan. De omvang van de toekomstige verstoring evenals de verstoringdiepte die daarmee gepaard gaat, wordt niet besproken.

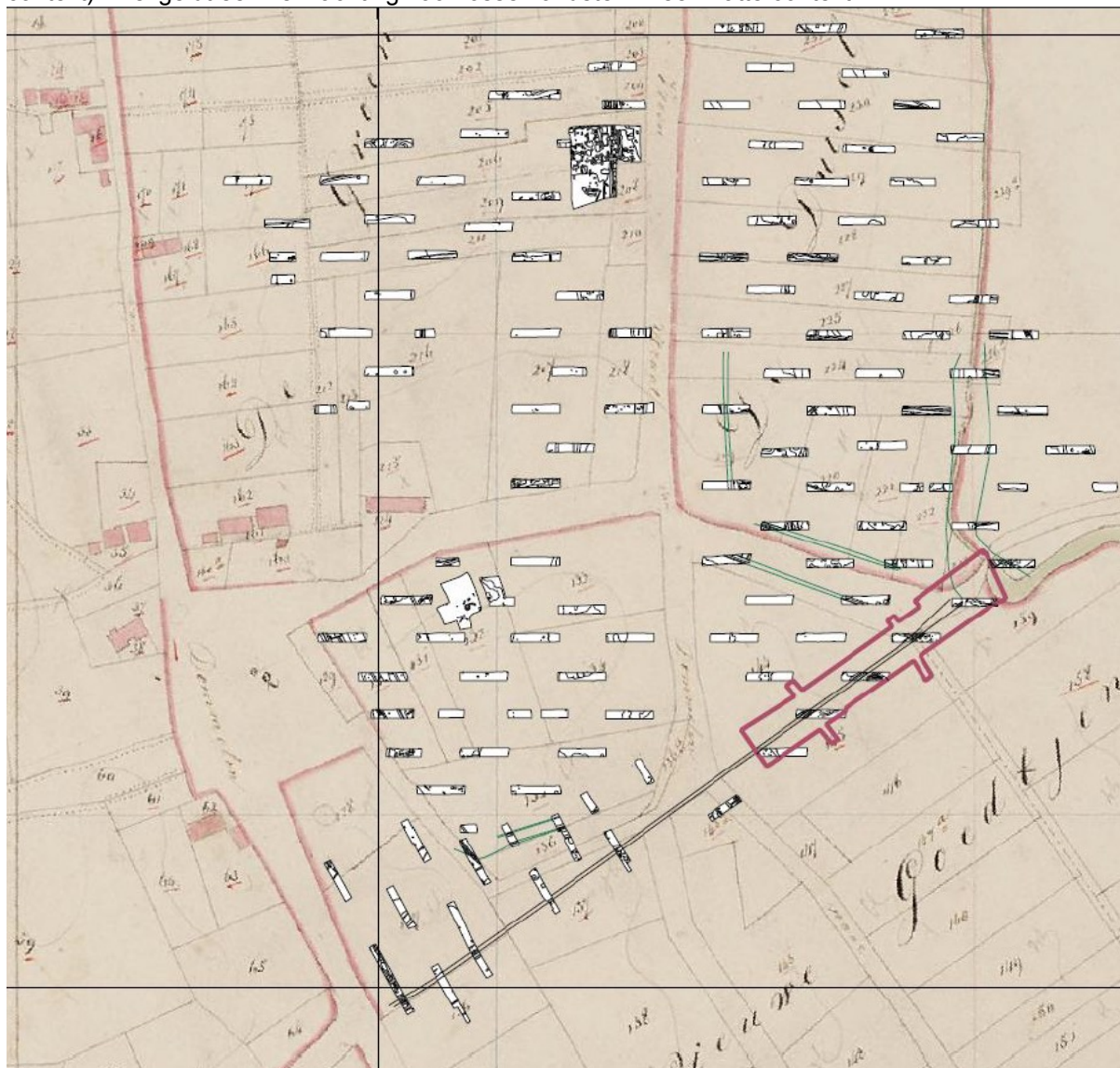
Samenvatting van het rapport

Onderzoekskader RO: omgevingsvergunning bestemmingsplanwijziging Grootte plangebied: ca. 20 hectare Onderzoekperiode: 20 juli 2018 Opdrachtgever: Kragten Opdrachtnemer: Aeres Milieu

Het plangebied ligt in een in archeologisch rijk gebied. In 2002 is het gebied door Raap middels een bureauonderzoek in kaart gebracht. Dit heeft geresulteerd in een verwachtingenkaart, gebaseerd op een combinatie van de geomorfologische situatie en bodemkaart, verder verfijnt middels booronderzoeken. Voor het bepalen van de (bijgestelde?) gespecificeerde verwachting van het plangebied is Aeres Milieu uitgegaan van het onderzoek met advieskaart, dat door Raap opgesteld is. Op basis hiervan wordt, voor het gebied dat een historisch grondgebruik als bouwland kent, uitgegaan van een hoge verwachting voor archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum tot Neolithicum en een hoge (?) verwachting voor de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Voor het gebied dat gelegen is in het beekdal van de Dommel, wordt uitgegaan van een lage verwachting

¹ O.a. Moonen, B.J. & E.J.N. Rondags, 2009: Plangebied Valkenswaard-Zuid gemeente Valkenswaard archeologisch vooronderzoek een karterend veldonderzoek, Weesp (RAAP-rapport 1984).

voor archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd (droge context). Wel geldt een verwachting voor losse vondsten in een natte context.

Uitsnede minuutplan 1811-1832 met daarop de proefsleuven fase 1 t/m 6 geprojecteerd (Bron: Schurmans 2017, bijlage 6).

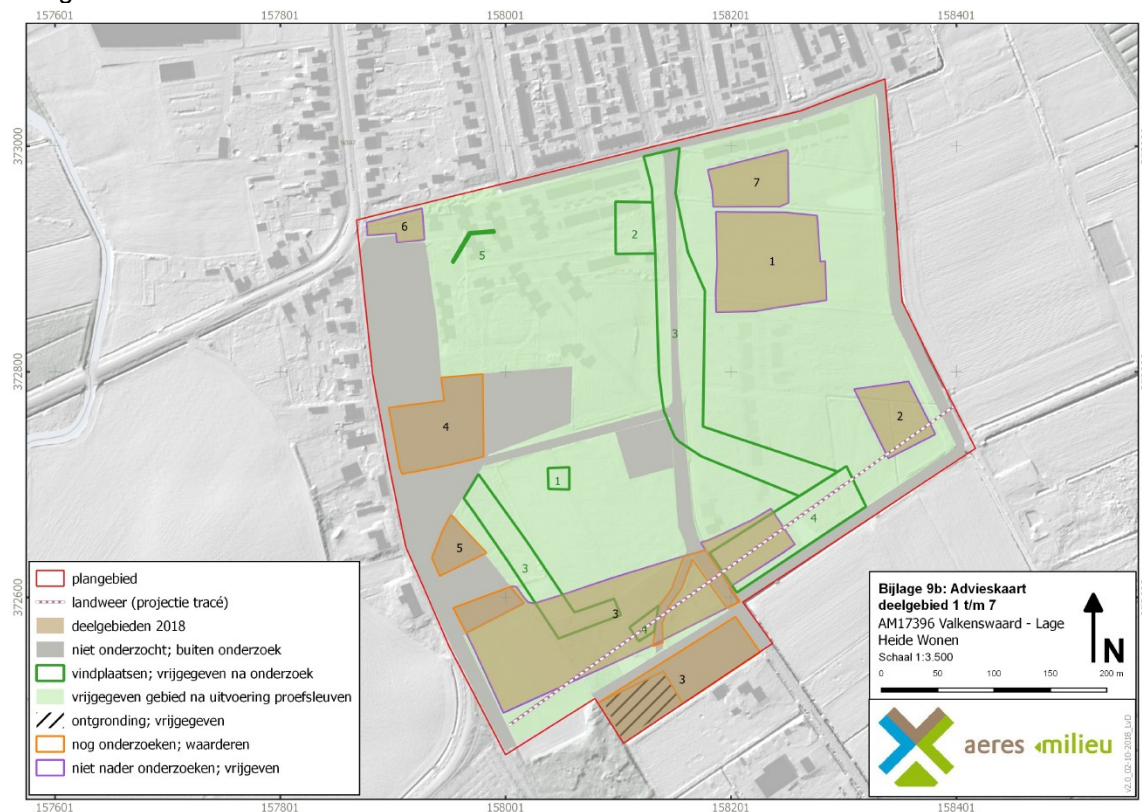
Een groot deel van het huidige plangebied is reeds onderzocht middels een proefsleuvenonderzoek. Hierbij zijn verschillende vindplaatsen aangetroffen en reeds opgegraven. Het gaat om een waterput uit de IJzertijd en vier vindplaatsen uit de Volle Middeleeuwen en Nieuwe Tijd, bestaande uit een erf uit de Nieuwe Tijd (vindplaats 2), greppels die geassocieerd kunnen worden met oude wegen (vindplaats 3), een landweer (vindplaats 4) en een greppel uit de Volle/Late Middeleeuwen (vindplaats 5). De gebiedsdelen die voorheen geen deel uitmaakten van het plangebied zijn nog niet onderzocht, daarom kan over deze zones geen waardering worden uitgesproken. Uitgaande van de resultaten tot nu toe kan men ook hier de aanwezigheid van archeologische resten verwachten. Voor onderhavig rapport zijn zeven deelgebieden actueel. Deze gebieden komen deels overeen met reeds onderzochte zones, maar vallen ook voor een deel binnen een nog te onderzoeken zone. Geadviseerd wordt om de deelgebieden 1, 2, 6, 7 en een gedeelte van 3 niet nader te onderzoeken, omdat ze binnen een reeds vrijgegeven zone vallen. Voor deelgebied 3 (uiterste noorden en zuiden rond ontgronding), 4 en

5 geldt dat deze zones tot op heden niet zijn onderzocht, omdat ze buiten het onderzoeksgebied vielen. Hier is archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk.

Selectieadvies

Er is veel info aan het rapport toegevoegd naar aanleiding van onze opmerkingen op het conceptrapport waardoor het rapport veel beter geworden is. Alleen ontbreekt nog een projectie van het plangebied op historische kaarten. Hiermee kan de verwachting voor deelgebieden 4 en 5 mbt de historische ligging beter ingeschat worden. Wij vragen dit mee te nemen in het opstellen van het Programma van Eisen voor het vervolgonderzoek.

Wij adviseren om in deelgebieden 3 (deels), 4 en 5 archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uit te voeren. Deze gebieden zijn eerder namelijk nog niet in voldoende mate onderzocht. Hierdoor staat nog niet vast of in deze gebieden sprake is van waardevolle archeologische resten waarmee rekening moet worden gehouden bij de uitvoering van de werkzaamheden. Wij adviseren daartoe een karterend en waarderend proefsleuvenonderzoek (conform protocol Proefsleuven KNA 4.1, de SIKB Leidraad proefsleuven en de richtlijnen van de gemeente Valkenswaard) uit te voeren, om zo de kwaliteit, aard, datering omvang en diepteligging van de vindplaats te kunnen vaststellen. Het vervolgonderzoek dient plaats te vinden aan de hand van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen. Op basis van de uitkomsten van dit archeologische onderzoek beslist de gemeente of de archeologische waarden in voldoende mate zijn vastgesteld.

*Projectie deelgebieden op resultaten onderzoeken 2011-2017 (Van Diepen 2018, BIJLAGE 9b)
In de deelgebieden 3 (deels), 4 en 5 is archeologisch vervolgonderzoek nodig.*